

Raad voor Cultuur

Aan
De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen
p/a de Algemene Rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

Onderwerp
Ontwerp-selectielijst archiefbescheiden *Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting* over de periode vanaf 1988 voor de zorgdrager het Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting

R.J. Schimmelpennincklaan 3
Postbus 61243
2506 AE Den Haag
Telefoon 070 - 310 66 86
Telefax 070 - 361 47 27
E-mail cultuur@cultuur.nl

Datum

Mevrouw de Staatssecretaris,

Uw kenmerk
C/S/03/1964
Uw brief van
11 augustus 2003
Oms kenmerk
arc-2003.6257/2

1. Bij uw hiernaast vermelde brief deelde u de Raad voor Cultuur mede, dat het Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting u, als zorgdrager in de zin van de Archiefwet 1995, heeft verzocht uw medewerking te verlenen aan de vaststelling van de selectielijst archiefbescheiden *Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting* over de periode vanaf 1988.
IN UW BRIEF VERZOCHT U DE RAAD OM BINNEN DRIE MAANDEN ADVIES UIT TE BRENGEN. Hierbij biedt hij u zijn bevindingen¹ aan.
2. De Raad heeft de ontwerplijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Zijn belangrijkste bevindingen worden in respectievelijk de paragrafen 4 en 5 uitgewerkt. Mits rekening wordt gehouden met zijn aanbevelingen, adviseert de Raad u deze selectielijst vast te stellen voor de periode 1988-2001.
De in uw adviesaanvraag gestelde specifieke vragen worden in de paragrafen 3, 4 en 5 van dit advies mede beantwoord.
De bijlage bij dit advies bevat een aantal concrete aanbevelingen voor redactionele verbeteringen die de bruikbaarheid van de lijst kunnen bevorderen en misverstanden over de interpretatie van handelingen kunnen voorkomen.

---

¹ Dit advies is voorbereid door de Bijzondere Commissie Archieven van de Raad.

3. *Toetsing van procedurele aspecten*

§ 3.1. *Ontwerplijst*

Deze ontwerplijst is tot stand gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-)overheid, de zgn. PIVOT-methode. Aan het ontwerp is een institutioneel onderzoek vooraf gegaan, waarvan verslag is gedaan in het *Rapport Institutioneel Onderzoek Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting. Een onderzoek naar het takenpakket en de handelingen van het Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting* (Naarden, 2002, nog niet gepubliceerd)

Pagina

2

Ons kenmerk

arc-2003.6257/2

§ 3.2. *Drieboeksoverleg*

Bij uw adviesaanvraag was tevens gevoegd een exemplaar van het verslag betreffende het zogenaamde drieboeksoverleg, waarin, zoals voorgeschreven in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995, ontwerp-selectielijsten tot stand komen.

Hieruit is de Raad gebleken, dat dit overleg voor alle aanvragende zorgdraggers was samengesteld zoals artikel 3, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 voorschrijft. Al ten tijde van het drieboeksoverleg is een historicus uitgenodigd om als externe deskundige aan de voorbereiding van de ontwerplijst mee te werken.

§ 3.3. *Terinzagelegging*

De openbare terinzagelegging heeft, zoals uw adviesaanvraag vermeldt, geresulteerd in een reactie van de heer mr. R.W.G. Lombarts. Het bezwaar van de heer Lombarts tegen de voorliggende lijst betreft het feit dat de selectiecriteria die ten grondslag liggen aan alle selectielijsten voor archieven van de rijksoverheid naar zijn mening dienen te worden opgevat als beleidsregels in de zin van de Algemene Wet Bestuursrecht en derhalve formele vaststelling behoeven. De Raad deelt dit bezwaar, zoals moge blijken uit alle adviezen die hij sinds de herziening van de selectiecriteria in 1997 over ontwerp-selectielijsten heeft uitgebracht. Ook in dit advies, in §4.2, maakt de Raad een kanttekening over de status van de selectiecriteria.

4. *Toetsing van inhoudelijke aspecten*

Mede op grond van zijn hiervoor vermelde bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de inhoudelijke aspecten van het onderhavige ontwerp. Hij heeft daarbij vooral gelet op de reikwijdte van de ontwerplijst (§ 4.1), de wijze waarop de gehanteerde selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria zijn toegepast (§ 4.2), alsmede op de vraag of in afdoende mate met de verschillende belangen rekening is gehouden (§ 4.3).

§ 4.1. De reikwijdte van de ontwerplijst

De ontwerplijst bevat voorstellen omtrent de selectie van handelingen van het Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting over de periode vanaf 1988. Het rapport institutioneel onderzoek dat aan de lijst ten grondslag ligt, heeft betrekking op de periode 1988-2001.

Uw adviesaanvraag spreekt over vaststelling voor de periode vanaf 1988.

De Raad voorziet in dat geval problemen en onduidelijkheden bij het onderhoud van deze lijst. De periodisering 'vanaf 1988' suggereert dat de lijst geldig, bruikbaar en dekkend is, ook naar de toekomst, terwijl dat niet zeker is voor de jaren vanaf 2001, waarover geen institutioneel onderzoek heeft plaatsgevonden. Daarom adviseert de Raad u deze ontwerp-lijst niet vast te stellen voor een periode die de in het institutioneel onderzoek onderzochte periode overstijgt.

Het is de Raad n.a.v. eerdere adviezen van soortgelijke strekking gebleken, dat de implicaties daarvan voor de betrokkenen niet geheel duidelijk zijn. Daarom zij met nadruk gesteld dat dit advies slechts betekent dat de neerslag van handelingen die na 2001 zijn gewijzigd of nieuw zijn geformuleerd niet op basis van deze selectielijst kan worden geselecteerd. Voor ongewijzigde handelingen kan de lijst conform het Archiefbesluit, artikel 2 lid 2, tot maximaal 20 jaar na vaststelling gebruikt worden.

De Raad constateert dat het Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting met de indiening van een eigen ontwerplijst, gebaseerd op een klein eigen institutioneel onderzoek, vooruit loopt op het institutioneel onderzoek over het brede beleidsterrein *Volkshuisvesting*, dat door de minister van VROM moet worden uitgevoerd. De Raad heeft begrip en waardering voor het feit dat een zelfstandig bestuursorgaan als het Fonds zijn verantwoordelijkheid voor het archiefbeheer serieus neemt en zorgt voor een eigen selectielijst op het moment dat de organisatie die nodig heeft. Toch betreurt de Raad het, uit het oogpunt van kwaliteit van het selectie-instrumentarium, dat deze lijst niet in de bredere context van het volkshuisvestingsbeleid geplaatst kan worden. Vanuit doelmatigheidsoogpunt acht de Raad het onwenselijk dat afzonderlijke zorgdragers los van elkaar vaststellingsprocedures inzetten voor selectielijsten die betrekking hebben op een en hetzelfde beleidsterrein en gebaseerd (horen te) zijn op een en hetzelfde rapport institutioneel onderzoek. De werklast van zowel zorgdragers als Nationaal Archief als de Raad zelf wordt daardoorodeloos verzwaaard.

§ 4.2. Toepassing van de selectiedoelstelling en - criteria

Uit het driehoeksverslag en de aanvullende rapportage blijkt, dat de selectiedoelstelling is toegepast in de versie waarin ook rekening wordt gehouden met het aspect van het veilig stellen

van de bronnen voor de kennis van de Nederlandse samenleving en cultuur.

Met betrekking tot de aan die doelstelling gerelateerde selectiecriteria constateert de Raad dat als zodanig de criteria uit 1997 zijn gebruikt, die niet formeel zijn vastgesteld. De Raad is verontrust over het uitblijven van de door het Nationaal Archief aangekondigde aanpassingen in de wijze van archiefselectie, waarin de kwestie van de status van de selectiecriteria zou worden meegenomen.

§ 4.3. De waardering van de in artikel 2, eerste lid, onder d, van het Archiefbesluit 1995 bedoelde belangen.

Ten aanzien van de feitelijke toepassing van de selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria is het de Raad, op basis van het verslag driehoeksoverleg, zonder meer duidelijk, dat het administratieve belang, omvattende de aspecten 'verantwoording en bedrijfsvoering', genoegzaam is gewaardeerd. Het driehoeksverslag heeft de Raad er evenzeer van overtuigd dat met het belang van de recht- en bewijszoekenden voldoende rekening is gehouden.

5. Nadere beoordeling van de ontwerplijst

In aansluiting op bovenstaande overwegingen en bevindingen heeft de Raad de verschillende onderdelen van de ontwerplijst bezien. Deze geeft hem aanleiding tot het plaatsen van de volgende opmerkingen.

Status van vernietigingstermijnen

De lijst spreekt bij elke handeling die voor vernietiging wordt voorgedragen van een *advies* als het om de vernietigingstermijn gaat. Dat wekt ten onrechte de suggestie dat de vernietigingstermijn vrijblijvend gehanteerd kan worden. In de inleiding op de selectielijst wordt de status en betekenis van de vernietigingstermijn als minimumtermijn correct beschreven. De Raad adviseert u om bij de waardering van de afzonderlijke handelingen het predikaat *advies* te schrappen.

Handeling 6: het vaststellen van een reglement waarin de wijze van functioneren is geregeld

Deze handeling wordt voorgedragen voor bewaring op grond van criterium 5. De Raad is het eens met de selectiebeslissing, maar is van mening dat criterium 4 hier beter op zijn plaats is.

Handeling 41: het uitvoeren van onderzoek, geïnitieerd door het Centraal Fonds

Het is ongebruikelijk om, zoals hier gebeurt, alle soorten onderzoek en alle daarbij geproduceerde neerslag in één handeling te vatten en zonder uitzonderingen voor vernietiging voor te dragen. De Raad adviseert om aansluiting te zoeken bij hetgeen gebruikelijk is en de handeling te splitsen in handelingen met betrekking tot intern en extern onderzoek. De

Raad voor Cultuur

neerslag van intern uitgevoerd onderzoek is normaliter vernietigbaar na afloop van 10 jaar.

De opdrachtverlening en eindrapportage van externe onderzoeken zouden voor bewaring in aanmerking moeten komen op grond van criterium 1.

6. *Advies*

De Raad adviseert u de ontwerp-selectielijst vast te stellen voor de periode 1988-2001, met inachtneming van de opmerkingen die gemaakt zijn in dit advies.

Hoogachtend,

mr. W. Sorgdrager
Voorzitter

dr. J.A. Brandenburg
Algemeen secretaris

Pagina

5

Ons kenmerk

arc-2003.6257/2